

listu nečiní proto smlouvu o zástavu neplatnou, u žalující banky nelze však o neplatnosti zástavního poměru z toho důvodu mluvit také proto, že jí náleží na papírech také zákonné právo komisionáře dle čl. 374 obch. zák. Konečně namítá žalovaný, že jest povinen platit pouze v korunách rakouských, poněvadž skutečným smluvníkem byla prý ústředna banky ve Vídni, kdežto její pražská filiálka byla jenom sprostředkovatelkou. Jako skutkové tvrzení jest tato námitka novotou, a to novotou, odporující přednesu obou stran v nižších stolicích, pročež nemůže býti k němu dle Šu 504 c. ř. s. přihlíženo. Jako právní názor jest námitka bezpodstatná. Bylo sice skutkově zjištěno, že pražská filiálka provedla příkaz jí žalovaným udělený vídeňskou ústřednou a že u ní ponechala v úschově přidělené kusy válečné půjčky, pro smluvní poměr stran jest však rozhodným pouze, že pražská filiálka banky jest samostatným obchodníkem, že se mohla samostatně zavazovati a práv nabývat, a že vlastním jménem vzešla se žalovaným v obchodní spojení. Jelikož měla a má sídlo v Praze a tamtéž bydlil při uzavření smlouvy a bydlí i nyní žalovaný, jest splněním dle čl. 324 obch. zák. Praha, a dluh žalovaného jest dle Šu 6 zákona ze dne 10. dubna 1919 čís. 187 sb. z. a n. splatný v korunách československých. Dovolání žalovaného jest ve všech směrech bezdůvodné a bylo zamítnuto. Rozsudkový výrok odvolacího soudu byl doplněn tím, že byl do něho pojat vzájemný závazek žalující banky, by vydala žalovanému proti zaplacení lombardního dluhu lombardovanou válečnou půjčku. Tento vzájemný závazek, opírající se o zákonné předpisy §§ 469 a 1369 obč. zák. byl žalující stranou uznán, a bylo jej se zřetelem na § 1052 obč. zák. a § 7 ex. ř. pojeti do výroku rozsudkového, třebaž žalobce toho výslovně nenavrhoval a navrhovati nepotřeboval.

Čís. 3424.

Při vyměření odškodného svedené ženy (§ 1328 obč. zák.) nelze přihlížeti k majetku svůdce. Není vyloučeno, by podle okolností případu nebylo odškodnění vyměřeno ve výši věna, obvyklé v prostředí svedené ženy.

(Rozh. ze dne 23. ledna 1924, Rv I 1498/23.)

Svedené ženě, domáhající se na svůdci odškodného 20.000 Kč, přiznal procesní soud první stolice 10.000 Kč, odvolací soud 5.000 Kč.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání ani té ani oné strany.

D ů v o d y.

Ani ta ani ona strana není spokojena s výší náhrady, tak jak ji upravitel soud odvolací. Žalovaný, by docílil dalšího snížení žalobního nároku z 5.000 Kč na 3.000 Kč dovozuje, že prý ze smíru mezi stranami jest aspoň to patrné, že žalobkyně sama oceňovala svůj nárok jen na 3.000 Kč. Avšak pohnutka, proč žalobkyně cestou smíru by se byla spokojila touto částkou, jest pro tento spor nerozhodna, to tím spíše,

ježto dle zjištění odvolacího soudu žalobkyně předpokládala, že žalovaný bude ji a dítě i nadále podporovati. Jaký majetek má žalovaný, jest v tomto sporu rovněž nerozhodno, ježto jde o náhradu škody dle XXX. hlavy obč. zák.; jest také nerozhodno, že v jiných případech, na př. při stanovení výživného nebo věna (§§ 91, 139, 154, 166 a 1221 obč. zák.) přihlíží zákon k majetnosti osoby zavázané. Dle §u 1328 obč. zák. má ten, kdo trestným činem (o kterýž případ tuto jde), přiměje osobu ženskou k mimomanželské souloži, nahraditi jí utrpěnou škodu a ušlý zisk. K náhradě ve smyslu tohoto zákonného předpisu patří i odškodnění za zmenšenou vyhlídku na lepší zaopatření, jehož způsobem nejpřirozenějším je u ženy sňatek. Především jest uvést, že náhledu žalovaného, že nejsou stíženy vyhlídky žalobkyně na sňatek, ježto dítěti jsou přiznány vyživovací příspěvky, nelze vzhledem k životním poměrům a panujícím názorům přisvědčiti. Odvolací soud stanově výši odškodnění ve smyslu §u 1328 obč. zák., — čehož se žalobkyně jedine v žalobě domáhá, — správně uvážil všechny závažné okolnosti, totiž jak stará je žalobkyně, že je matkou nemanželského dítěte, dosud žijícího, že otec jeho má na ně platiti 120 Kč měsíčně, a správně vzhledem k panujícím poměrům životním a společenským usuzuje, že tím není úplně zmařena naděje žalobkyně na sňatek. Dále vzal odvolací soud též zřetel na její povolání a příslušnost do maloobčanských společenských kruhů, jakož i na výši věna, jaké dívky těchto tříd dostávají, a vyměřil pak žalobkyni náhradu ve výši takového věna, takže postavení a sňatkové vyhlídky zachovalé dívky bez věna staví na roveň sňatkovým vyhlídkám u dívky, která má věno v obvyklé výši a která jen pod slibem manželství dala se pohnouti k pohlavním stykům. Samy sebou se rozumí, že ve všech případech nebylo by správně, určiti výši náhrady prostým zjištěním výše věna obvyklého u občanské třídy, k níž svedená patří, nýbrž že vždy uvážiti jest všechny okolnosti pro výši náhrady směrdatné. V tomto případě však i odvolací soud vzhledem ke všem shora uvedeným okolnostem shledává náhradu, odvolacím soudem přisouzenou, za úplně přiměřenou. Pro tvrzení žalobkyně, že odvolací soud, stanově tuto výši náhrady dle svého volného přesvědčení (§ 273 c. ř. s.), nemá tolik povšechné znalosti životních a společenských poměrů, jako první soudce a že by proto směrdatným měl býti osobní dojem tohoto jakož i jeho znalost místních poměrů, není v tomto sporu žádného skutkového podkladu. K dalším vývodům dovolání žalobkyně, jež domáhá se zvýšení náhrady z 5.000 Kč na 10.000 Kč, se podotýká, že plnou vyhlídku na sňatek nelze zajistiti ani věnem vyměřeným ve větší výši, než jaká odpovídá životním a společenským poměrům té třídy, k níž žena ona patří; mimo to náhrada v této nepoměrné výši přesahovala by za okolností v tomto případě daných rozsah toho, co pod pojmem utrpěné škody a ušlého zisku lze ji v rámci §u 1328 obč. zák. přisouditi.

Čís. 3425.

Před odevzdáním pozůstalosti nemohou dědicové ve vlastním jméně uplatňovati pohledávky, dle dohody o rozdělení pozůstalosti jim připadnuvší.